Title: El Oficio de las Mujeres [T34]
Speaker: ?
Language: Jumay
Date Recorded:
Date Transcribed: ?
Date Typed: 08/19/06
Typed by: ER
<text>
˹pwes šaayúʔ, loke yák'a yakakáŋ (1), ˹lyáa (2) nookalí máŋ
naríla yak'akáŋ. priméero ˹ʔəknaríla (3) ʔawilw'ik'i,
p{əl/or}ke apíť'ah na{r/l}iya, ʔanòokalík maŋ.
priméero a naw'{ú/ə}h hər'á man', ʔərá bár.
˹puul'íhk̥i4) ˹aahuú¢'i (5). dimí hpúu{l/r}i {ť/k'}i̥ahúu¢'i,
ʔəhsáp'a ašuwíʔ, {ʔi/ yə} hšúw'i šaa máku.
dimí hšúw'i šaa máku̥ huť'áši {ə/u}hʔuť'úšma uráayi,
ʔəh¢'ək'aa šin'ák, déy ʔəh¢'ək'a a kaféh. déy ʔehsáp'a
ayošók'o. myéntres ke k'úw'{ə/ú}. ʔin(w)k'úʔ,
haŋ, ʔoora yošk'oyéʔ bar a... yošk'oyé băr ă húu¢'i.
haŋʔóora hapáyi, ʔáli̥apáa¢'i. porke
lamp'áʰ, máŋ náh naw(')ək mán, lahk'ák'a a máp'ə
byéŋ. ˹ʔi máŋ nák, ʔím'a yakákaŋ ť'íh, dišmí
k'atayíŋ (6). priméero, {ʰ/š}ap'áyi ʔáli aa páa¢'i byén.
deeláŋ ʔayišáp'a a máp'ə, p'ir ť'ih.
porke maŋ taaták, dilikáadu. lámp'a
móot'i̥a máp'ə̥esék'e yak'ayíŋ (w)ətə́hke.
ʔi knaríla ť'íh, haŋ ʔóora, kať'ayíŋ a ʔmáp'ə,
p'ír ť'íh, dimíh ʔíwa (šaap'u...) šaa páa¢'i,
haŋ ʔóora, ʔəknarilḁʔi hkať'ayíŋ a tukúr'u.
ʔəhkáť'a ʔərlək'i̥i̥ ʔi hkáť'a čərəkə́hli̥
maŋ ʔóora, dimíh... .imíknaríla a ť'ihaʔ man',
maŋ ʔóora, k'íŋ mať'íh, dišmí k'ať'ayíŋ. a
k'ə̀wəl dúusi. ʔi dimíh k'áť'al k'əwəl dúusi,
ʔəhk'áť'a ak'ə̀wəl móoť'íh. dimíh k'áť'a ak'ə̀w'əl
móoť'íh, haŋ ʔóora, ʔ{ə/u}k'ím'a ť'íh, dišmí yak'ayíŋ
a láam(')a. byéŋ (,) byéŋ həp'ayiyíŋ áli a páa¢'i,
delá ʔišáp'a a láama p'ír ť'íh. deeláŋ {h/p}oƟóp'ašəp'

kàr'ə k’al akbyáahe^{ʔ}, ^{ʔ}{ə/a}ktúr'a a laám’ạ
deelá kúy’ašá^{h}, swáabi k’{o/ə}wak’álť’ih.
ʔ{ə/u}ktúr'a tukúr'u k’aawáʔ. ^{ʔ}il wík naríla
a máŋ ṭi̯alok líaya máŋ. ^{ʔ}ək^{ʔ}ím’a(r)ť’íh,
dišmí ʔoč’oyé na... man... ^{ʔ}ém’a.
porke k’alám pùurikíh, lámp’{ə/u} yamuyí^{ʔ},
lámp’ə(r) yamuyóofísyu̯ maŋ ʔóora yanálar nàk k’íŋ.
maŋ ʔóora hím’apʊštíh, ndiš narilayíʔ,
diš nak narìla yáutáhk{V̥ə}. náh ṭi̯
ʔəknărřl·a. ^{ʔ}{ə/u}k^{ʔ}óyo šaa yoč’ók{e/i}. ʔəkšawə́əyi,
hok’oyéŋ k’al ^{ʔ}ém’a. ^{ʔ}əknaríla, kə¢’əyíŋ k’ál
kamiséeta. ^{ʔ}ək^{ʔ}ím’a ť’ih, dišmí kə¢’əyíŋ a kamiséeta.
dəy ^{ʔ}əkʔím’a ť’íh. dišmí k’ə¢’əyíŋ a šún'a.
porke pí tah náh; ʔilin'íhp’ara díš əhyák’ạ
haŋ ʔóora yak’a apretár. porke lamp’á^{ʔ} yanála{r/n}ákki;
porke ʔáy taatáh, ʔáy utáh. máŋ ap’óyok’íŋ
ʔuštíh. pyór ~bráabu puštíh.
^{ʔ}ək^{ʔ}ím’a ť’íh, ^{ʔ}ə̀pəšáhah (ạmíya, ^{ʔ}ə̀pəšáhah^{ʔ}ášu,
wauk’á^{ʔ} pá mahúmu šaamə́k’ạuaayí tup’ayíŋ
a múh. wá bar a hurák šaa kráw'a.
pí băr wawəyíh ʔúuyi, pí băr šuwiyíŋ šáa mak’úh
máp’ạimí ak’ašaa tup’amap’{ə/u}, ʔawašáť’ạ
ḍaamahúm·u, hăŋ ʔóora, ʔanúma a hurák,
dimí aanə̆maahurák, həp’ép’é^{h}, ^{ʔ}əhpar'a
pə́har {ə/^{ʔ}}šéeke; pórke máŋ hurák, par'á (a) ^{ʔ}úuyi
lámbăr pěh túr'ămaalə̆. máŋ peky əhasadóŋ
túra pe hmanóo {h/k}u šé {ť/k’}iyápep’é^{ʔ}, hap’ayíŋ
a hurák šaa máku, dimi̯ata ʔ {u/o}huťusmáʔ
hʔur'áayi, (¢’ək’a^{ʔ}a... ¢’ək’ə loke) ¢’ək’əyíŋ
šaa ^{h}ʔur'áayi, deelá hápa a hurák.
porke máŋ hurák, la yóora separáad{a/^{ʔ}}, ť’yaahurák
{d/.}eeláŋ pyápé^{ʔ}. la hyák’a fyar {h/k}yaayál, porke
maŋ ^{ʔ}óora, ^{ʔ}ím’a yŭŋ/n}a hurák díšpat(’)iʔ láwarníŋ.
porke lək’əyíŋ amak’úh k’əə́wə́ʔ. delíitu.
delíitu yak’akiŋ porke maŋ ʔóorạ máŋ hurák
braabúḳiayíʔ, la{ŋ/m}p’áhlə́k’ə au̯'áayi šaa mák·u̯

porke a ké fíŋ a puuríiki. {d/l}yaà hurák deeláŋ
ʔəhyák'oofísyu̥
máŋ na{k'/k} íŋ ma tyábar nauw̥áya.
ES EL OFICIO DE LAS MUJERES
</text>
<notes>
1. pwes šaayúʔ, loke yák'a yakakáŋ- <tk> well now, what you will do </tk>
2. lyáa- <tk> li(ʔ)a </tk>
3. ʔəknaríla- <tk> you learn </tk>
4. puul'íhki̥ <tk> LAVAR </tk>
5. aahuú¢'i- <tk> hominy </tk>
6. ʔi máŋ nák, ʔím'a yakákaŋ t'íh, dišmí k'atayíŋ- <tk> I said to you, you will say to him/her how he should pay it </tk>
</notes>